

Kunnskapsdepartementet

Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Oslo, 18.12.2012

Vår ref.
43496/HS36

Høringssvar - Forslag til endringer i forskrifter om rammeplan for lærerutdanning trinn 8 - 13

Arbeidsgiverforeningen Spekter takker for invitasjon til å komme med svar på høringen - forslag til endringer i forskrifter om rammeplan for lærerutdanning trinn 8-13. Spekter mottok høringsbrevet først den 8. november, og av den grunn har Kunnskapsdepartementet gitt Spekter en utvidet frist.

I høringsbrevet ønskes det tilbakemeldinger på forskrifter om rammeplaner for nye lærerutdanninger rettet mot trinn 8-13. Spekters tilbakemelding vil i hovedsak konsentrere seg om yrkesfaglærerutdanningen.

Yrkesfaglæreren – en viktig rollemodell

Lærere er viktige rollemodeller for elevene og dette gjelder i spesiell grad for yrkesfaglæreren. I mange tilfeller vil det være et av de første møtene mellom eleven og en person som representerer yrket de ønsker å utdanne seg til. Det vil derfor være av stor betydning at yrkesfaglærerne har god innsikt i hva det vil si å være fagarbeider innen de fagområdene utdanningsprogrammet fører til. Det vil av den grunn være hensiktsmessig å stille krav om relevant praksis, for å kunne bli tatt opp til praktisk-, pedagogisk utdanning (PPU).

Utdanningsprogrammet Helse og oppvekst

Utdanningsprogrammet Helse og oppvekst avviker i stor grad fra de andre utdanningsprogrammer ved at en stor andel av ungdommene velger å ta et tredje år som gir studiekompetanse. For å få mer kunnskap om dette utdanningsvalget har NIFU gjort en undersøkelse av elever og lærlinger i Helse- og sosialfag. Resultatene finnes i rapporten "Yrkesutdanning eller allmennutdanning for sektoren?" I rapporten omtales det flere årsaker til hvorfor det er så mange som velger studiekompetanse. En refleksjon er sammenhengen mellom lærerens utdanning og elevenes ønsker.

I Kapittel 7.4 **Erfaringer fra utdanningen**, side 95 heter det:

"Samtidig inneholder svarene mange erfaringer som bidrar til å kaste lys over formingen av elevenes valg. Vi ser for eksempel en samvariasjon mellom lærernes egen utdanning og elevenes ønsker. Samtidig som elevene mener lærerne stimulerer dem både til å velge yrkesfag og høyere utdanning, noe som kan virkes motstridende, så ønsker elevene seg i større grad yrkene programfaglærerne dere kommer fra, enn yrkesfagene utdanningen er rettet mot. I helsefagarbeiderfaget er det sykepleiere som dominerer, og elevens yrkesønsker sammenfaller med dette"

Dette kan tyde på at lærernes utdannings- og erfaringsbakgrunn har stor påvirkning på elevenes videre valg, og at lærerne må være seg bevisst hva de legger vekt på og hvordan de påvirker ungdommene i deres valg.

Økt status for fag- og yrkesutdanningene

I april 2012 undertegnet partene i arbeidslivet og Kunnskapsdepartementet Samfunnskontrakt for flere læreplaner. Innledningsvis i samfunnskontrakten heter det "Det norske arbeidslivet er avhengig av god rekruttering av fagarbeidere med høye kvalifikasjoner. For å lykkes med dette, er det nødvendig at yrkesfagene sikres en status som gjør dem attraktive både for ungdom og voksne."

Et bidrag til å øke yrkesutdanningens status er blant annet å vise at fagbrevet gir en verdi for de som ønsker en videre utdanning. Å utdanne seg til yrkesfaglærer kan være en interessant karrierevei for mange fagarbeidere. De må kunne oppleve at fagbrevet og yrkeserfaringen de har blir verdsatt, også i denne sammenheng.

Yrkesfaglærerutdanningen og praktisk-, pedagogisk utdanning (PPU) for yrkesfag

I forbindelse med utviklingen av Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk er det satt fokus på hva man skal kunne etter endt utdanning, og mindre fokus på hvor man har lært det. Dette tilsier at kravet til hvem som skal kunne ta praktisk-, pedagogisk utdanning (PPU) ikke bør snevres inn. Det bør finnes mange veier til å bli yrkesfaglærer, men er tett yrkestilknytning til det aktuelle faget for læreren er viktig.

I forskrift for yrkesfaglærerutdanning og PPU for yrkesfag foreslås det at det skal fastsettes en egen forskrift om PPU for yrkesfag der opptakskravet er tre år relevant profesjonsrettet bachelorutdanning og minimum to års relevant yrkespraksis. Spekter støtter dette forslaget.

Spekter mener også at det er viktig at det bør være flere veier som kan gi grunnlag for opptak til PPU. Det bør fortsatt være mulig å ta PPU på grunnlag av fagbrev, relevant praksis og to til tre år utdanning ut over videregående nivå.

Med vennlig hilsen
Arbeidsgiverforeningen Spekter

for Anne-Kari Bratten
Viseadministrerende direktør